

ПРИЛОЖЕНИЕ

по чл. 17, ал. 2 от ПМС № 494/2024 г.
към Указания за предоставяне на
допълващо финансиране за изпълнение
на СВОМР от ПОС 2021-2027 г.

ДОПЪЛВАЩО ФИНАНСИРАНЕ ОТ ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г. КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР на Местна инициативна група „Бяла Слатина“

Приложението се попълва към стратегията на МИГ в съответствие с представената стратегия за ВОМР за финансиране от ЕЗФРСР, изведените приоритети и цели за развитие на територията и утвърдените от Ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. Указания за предоставяне на допълващо финансиране за изпълнение на стратегиите по подхода ВОМР с ресурс от ПОС 2021-2027 г.

В стратегията може да се включи или само една или и двете допустими мерки по ПОС 2021-2027 г., една за приоритет „Отпадъци“ и една за приоритет „Биологично разнообразие“ от програмата, съобразно спецификата и нуждите на съответната местна общност, както следва:

- 1. Приоритет „Отпадъци“, специфична цел: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“ – мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“;*
- 2. Приоритет „Биологично разнообразие“, специфична цел: „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“ – мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“.*

Информацията се попълва поотделно за всяка отделна мярка.

- 1. Наименование на мярката:** „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“
- 2. Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:** „Отпадъци“
- 3. Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.:** „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“

4. Цел на мярката: *(представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/ регионален стратегически / програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);*

Целта на мярката е да повиши осведомеността на местното население и заинтересованите страни относно устойчивото потребление, кръговата икономика и управлението на отпадъците чрез информационни и разяснителни дейности.

Мярката е необходима, защото липсата на информираност и ангажираност сред жителите на територията затруднява прехода към устойчиви модели на потребление и ефективно управление на отпадъците. Тя ще допринесе за промяна в нагласите и по-отговорно поведение към природните ресурси.

Насочена е към характерните за територията ниски нива на разделно събиране на отпадъци, ограничени познания за ползите от кръговата икономика и слаб интерес към повторната употреба и рециклиране. Това създава необходимост от фокусирани усилия за обучение и мотивиране на общността.

Очакваните резултати включват информираност, осъзнатост и намаляване на генерираните отпадъци, тяхното рециклиране и повторна потреба. В дългосрочен план това ще доведе до устойчиво развитие на местно ниво.

Чрез мярката ще се повиши ангажираността на местното население и изграждането на навици на отговорно потребление. Реализирането на мярката ще спомогне изграждането на навици, свързани с отговорно опазване на ресурсите и околната среда.

Мярката допринася за изпълнение на приоритетите на СВОМР на територията и е в съответствие с целите на Плана за интегрирано развитие на община Бяла Слатина, в частта му, насочена към опазване на околната среда, повишаване на ресурсната ефективност и преход към кръгова икономика.

5. Целева група или групи: *Населението от населените места и община Бяла Слатина от територията на МИГ „Бяла Слатина“. (представя се пояснение как са определени целевите групи, как са идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи, които мярката адресира)*

Целевите групи са определени въз основа на териториалния обхват на МИГ „Бяла Слатина“ и обхващат както градското, така и селското население, което е пряк участник в процесите на потребление и управление на отпадъци. Изборът им се основава на необходимостта от ангажираност на всички местни жители в усилията за устойчиво развитие.

Местните проблеми и потребности са идентифицирани чрез анализ на съществуващи общински документи, обществени обсъждания и обратна връзка от местната общност.

Липсата на достатъчна информираност, ниското ниво на участие в екологични инициативи и затрудненията при прилагането на устойчиви практики, липсата на умение за рециклиране на отпадъците са основните предизвикателства, които мярката цели да преодолее.

6. Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ (*описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката*)

Територията на МИГ „Бяла Слатина“ се характеризира с недостатъчна осведоменост на населението относно принципите на устойчивото потребление, кръговата икономика и отговорното управление на отпадъците. Въпреки съществуващата нормативна уредба и усилията на местната власт, практиките за разделно събиране, повторна употреба и рециклиране остават слабо развити, особено в малките населени места, където достъпът до информация и екологични инициативи е ограничен. Това води до трайни нагласи на безучастност и липса на ангажираност сред различни възрастови и социални групи.

Необходимостта от мярката се обуславя и от факта, че територията има изразени социално-икономически предизвикателства, включително високи нива на безработица и по-ниска степен на образование, които затрудняват възприемането и прилагането на устойчиви практики. В същото време, природните ресурси и земеделският потенциал на региона предполагат необходимост от щадящо използване и управление на отпадъците с цел дългосрочно запазване на околната среда.

Сред конкретните местни обстоятелства, които обосновават мярката, се открояват липсата на последователни образователни и информационни кампании, ограничен достъп до добри практики в сферата на кръговата икономика и недостатъчна координация между местните институции, бизнеса и гражданите. Всичко това показва, че за да се постигне трайна промяна в поведението на хората, е необходимо целенасочено инвестиране в повишаване на информираността и активното включване на общността в процесите на устойчиво управление на ресурсите.

Подробна информация относно управлението на отпадъците и нуждите на територията на МИГ от финансиране по ПОС 2021 – 2027 г. е представена в *Проучване и Анализ на природно – географските, социално – икономическите, демографските, инфраструктурните и културно – историческите характеристики на територията на МИГ Бяла Слатина* - раздел III.7 Управление на отпадъците на територията (стр.40), както и в раздел Природни ресурси и околна среда от SWAT анализа (стр.176).

7. Допустими типове бенефициенти Община Бяла Слатина и Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ). (*посочват се допустими бенефициенти за изпълнение на мярката и обосновка за избора им; при предвидено партньорство се представя пояснение защо същото е необходимо*)

Изборът на Община Бяла Слатина и юридическите лица с нестопанска цел като допустими бенефициенти по мярката се основава на техния ключов потенциал да инициират, организират и провеждат ефективни информационни и разяснителни кампании сред местното население. Общината притежава институционален капацитет, административен ресурс и възможност за координиране на дейности на местно ниво, докато юридическите лица с нестопанска цел имат директен достъп до различни социални и възрастови групи и

опит в работата с местното население по въпроси, свързани с устойчивото развитие и еколого-съобразното образование.

Партньорството между общината и юридическите лица с нестопанска цел е необходимо, защото съчетава силните страни на публичния и нестопанския сектор. Това ще способства за по-обхватно участие на местна общност, по-добра организация и въвличане на участниците, като всичко това ще доведе до по-ефективни резултати. Този подход насърчава участието на местната общност, повишава доверието в институциите и улеснява въздействието на мярката чрез сътрудничество и добри практики.

Партньорството е задължително, когато бенефициент не е община Бяла Слатина. В този случай партньорът трябва да е община, към чието население са насочени дейностите. Партньорът/партньорите трябва да отговарят на изискванията за допустими бенефициенти, описани по-долу. Партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение.

Допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда. Практически опит в областта на отпадъците, кръгова икономика, устойчиво развитие е предимство при оценяването.

Допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение и да бъдат със седалище и адрес на управление на територията на МИГ, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление на територията на МИГ.

8. Допустими дейности (*представя се описание на допустимите дейности, обосновани спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката*)

Допустими дейности по Приоритет 2 са както следва:

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
- разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
- външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
- ролбанери;
- излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
- излъчвания в регионални телевизионни канали;
- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
- онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
- публикации в социални медии;
- публикации в регионални печатни медии;

- разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за системата за управление на битовите отпадъци на ниво населено място/община/регион за управление на отпадъците; за практическите възможности за разделно събиране на отпадъци и за предотвратяване образуването на битови отпадъци, препоръчително с фокус върху биоразградимите отпадъци (в т.ч. хранителни и зелени), за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, и др.
- рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланието);
- алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други.

Описаните по-горе дейности са конкретно избрани, тъй като отговарят на спецификата на територията на МИГ „Бяла Слатина“ и отразяват профила на целевите групи и техните нужди.

В следващите редове е представена обосновка на дейностите спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката:

- Организирането и провеждането на събития като информационни дни, кръгли маси, срещи и представянния на добри практики на място ще осигурят пряко взаимодействие с населението в различните населени места, включително и в отдалечените села, където достъпът до дигитална информация е ограничен.
- Разработването и разпространението на информационни материали (плакати, брошури, листовки), рекламно-информационни артикули (торбички, тениски, химикалки) и външна реклама (пана, билбордове, ролбанери) ще допринесат за визуалното представяне на проблемите и тематиката и за припознаване на темата сред широк кръг от хора, включително сред ученици, възрастни хора и социално уязвими групи.
- Излъчванията по местни радио станции и телевизионни канали, както и публикациите в регионални печатни и онлайн издания гарантират достигане до по-широка аудитория чрез достъпни за комуникация канали.
- Създаването на онлайн платформи и дигитално съдържание с по-практическа насоченост отговаря на нуждите младото и онлайн активно население, като предоставя полезна информация за разделното събиране, повторната нужда и ограничаването на отпадъци на местно ниво. Алтернативните форми като пърформанси, инсталации, изложби и уъркшопи ангажират участниците емоционално и творчески, като повишат ангажираността към темите чрез преживяване и лична включеност.

Описаните дейности ще допринесат за създаването на устойчива информираност и ще подкрепят процеса на поведенческа промяна, необходима за ефективен преход към кръгова икономика в контекста на местните специфики, характеристики и икономически условия.

Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

Кампаниите трябва да са насочени към разпространение на информация за правата и задълженията на участващите в управлението на битовите и строителните отпадъци в съответното населено място, община, регион за управление на отпадъците; съществуващи системи за управлението на отпадъците, планирани бъдещи инвестиции за управлението на отпадъците за постигане на целите към 2030 г.; планиран модел за въвеждане на принципа „плащаш колкото изхвърляш“; практически възможностите за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци в съответното населено място; добри практики и поведение за предотвратяване образуването на отпадъците, устойчиво потребление и кръгова икономика и др. за подобряване на управлението на битовите отпадъци, които е подходящо да се приложат в населеното място, община; системи за мониторинг на отпадъците; предотвратяване нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и др. подходящи.

Мярката е съобразена с Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г. – стратегическият документ на национално ниво, определящ необходимите мерки и инвестиции в сектора, както и източниците за тяхното финансиране.

Чрез реализирането на тази мярка ще се допринесе за подпомагане на местно и регионално ниво на повишаване на осведомеността на населението за целите за управление на отпадъците (с фокус към битовите и строителните отпадъци), за правата, задълженията, възможностите и добри практики за устойчиво потребление и преход към кръгова икономика.

Препоръчително е да се предвиди и подпомагане разпространението на практики за предотвратяване образуването на отпадъци на ниво домакинство, квартал, населено място, община и регион за управление на отпадъците, като се отчитат местните особености, практики и традиции.

Съобразено с целите на кръговата икономика и националните цели, приоритетът по отношение на предотвратяване образуването на отпадъците е върху биоразградимите отпадъци, в т.ч. хранителни и зелени. Информационните и разяснителни кампании следва да са насочени към съобразяване на йерархията за управлението на отпадъците и за намаляване на количеството депонирани битови отпадъци, ролята на населението, за да се подобри управлението на битовите отпадъци на местно и регионално ниво, намаляване на замърсяването с отпадъци, в т.ч. нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, права и задължения за участниците в процесите по управление на отпадъците и др. Дейностите трябва да съобразяват политиката по управление на отпадъците на национално, регионално и местно ниво и по възможност да съдействат за практическото въвеждане на местно ниво на принципа „замърсителят плаща“, съобразено с политиката на общината.

9. **Бюджет на мярката** (посочват се финансовите параметри – обща стойност на мярката в рамките на съответната стратегия и индикативен размер за потенциални проекти (вкл. максимална стойност).

Общата стойност на мярката е в размер на 100 000 лева.

Максималният размер на допустимите разходи, който ще бъде предоставен за един проект е 100 000 лева.

Интензитет на помощта е в размер на 100% от общата стойност на допустимите разходи.

Допустими разходи по мярката:

- разходи за услуги;
- разходи за персонал;
- разходи за материали;
- разходи за провеждане и участие в мероприятия;
- непреки разходи.

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027“

Недопустими разходи по мярката:

- разходи, свързани с изпълнението на недопустими дейности, вкл. подготовка и извършване на строително-монтажни работи, закупуване на съдове, техника, оборудване, съоръжения и друго движима и недвижима техника и оборудване за управление на отпадъци;
- разходи за одит;
- разходи, извършени в нарушение на правилата за държавни помощи;
- разходи, надхвърлящи нормативно определени максимални размери, както и разходи, надхвърлящи процентните ограничения и/или максималната стойност за тях, които са включени в условията за кандидатстване;
- разходи за закупуване на превозни средства;
- разходи за устройствено планиране, инвестиционно проектиране, консултантски услуги, строителство и ремонт по реда на Закона за устройство на територията;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- комисиони и загуби от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
- ДДС върху недопустими дейности или възстановим ДДС;
- закупуване на дълготрайни материални активи – втора употреба;

- закупуване на земя и сгради;
- дейности, които се финансират със средства от продуктови такси /лицензионни възнаграждения по реда на Закона за управление на отпадъците
- разходи за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция;
- лихви по дългове, с изключение на свързани с БФП, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- разходи за финансиране на операции, които операции към момента на избирането им за финансиране от ЕФСУ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение за финансиране по програмата от страна на бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не (съгласно чл. 63, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 2021/1060);
- разходи, които вече са финансирани със средства от ЕФСУ или чрез други фондове или инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента;
- разходи за дейности, които са били част от операция, подлежаща на преместване съгласно член 66 от Регламент (ЕС) 2021/1060, или които биха представлявали прехвърляне на производствена дейност в съответствие с член 65, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2021/1060.

10. Показател за резултат (*посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането*)

Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – брой.

Базова стойност – 0 бр. лица

Целева стойност – 1 000 бр. лица.

Целевата стойност от 1 000 местни жители, които ще бъдат пряко обхванати от реализирането на мярката, ще бъде постигната чрез информационни и комуникационни дейности на територията на МИГ „Бяла Слатина“. Организирането на събития като информационни дни, работни срещи, представяния на добри практики и обучения ще осигури директен контакт с част от населението, като се предвижда активно участие на ученици, млади хора, възрастни, представители на местната власт и местни неправителствени организации.

Източници на информация при отчитането: Публикации в местни и регионални медии; Доклади от изпълнението на проектите; Списъци на участници и др.

Наред с това, разпространението на информационни материали, провеждането на медийни кампании и онлайн публикации в социални мрежи и медии ще ангажират и информират значителен брой жители, включително такива от по-отдалечените населени места от територията. Алтернативните форми на включване като изложби, работилници и уъркшопи ще достигнат до нови аудитории чрез иновативни и въздействащи методи и подходи.